

Genç İşsizliği ve Bilgi Toplumu

Geçtiğimiz ay 19 Mayıs Gençlik Bayramı'nı kutladık. Bayramları kutlamak, biraz da tatil anlamına geldiği için, severek yaptığımız bir iş ama anlamlarını yeterince düşündüğümüzü söylemek zor: Gerek eğitim sistemimizin kalitesi, gerekse işsizlik rakamlarında gençlerin artan payı **gençlik politikalarında başarılı olmadığımızı ya da daha kötüsü bu konuda bilinçli bir politikamız olmadığını** gösteriyor. Oysa hem dünyada genel kabul gören sınıflamalar altını çiziyor, hem de biz defalarca söyledik, Türkiye'nin önümüzdeki yıllarda çok ihtiyaç duyacağı büyüme potansiyeli bakımından tek ayırdedici gücü genç ve dinamik nüfusu.

Attali ne dedi?

Geçen ay İstanbul'da yapılan The Box Konferansı için gelen Fransız düşünür ve işadamı, aynı zamanda eskiden Mitterrand'ın, şimdi de Sarkozy'nin danışmanı **Jacques Attali** de aynı gerçeği daha çarpıcı bir şekilde ifade etti: **Avrupa'nın nüfusu artan tek ülkesinin Türkiye olduğunu söyledi.** Üstelik Attali, yarının bugünkünden farklı Avrupa'sında belirleyici olan dört ülke arasında Rusya ile birlikte Türkiye'nin de olacağını öngörüyor.

Daha önce 12 Şubat 2008 tarihli Dünya'da değindiğimiz gibi seçildikten hemen sonra Sarkozy'nin **Fransa ekonomisinin rekabetçiliğinin güçlendirilmesi ve büyümesinin hızlandırılması için reform önerileri hazırlamak üzere kurduğu komisyonun başına Attali atanmıştı.** Komisyon'un 2007 sonunda hazırladığı raporda yer alan ve Türkiye'nin ihtiyaç duyduğu yapısal ve mikro reformlar ile büyük ölçüde örtüşen öneriler arasında gençler ile ilgili olanlar ağırlık taşıyor. Gerçekten, gençlerin istihdamının özendirilmesi ve istihdam maliyetinin düşürülmesi, başta bilgisayar ve İngilizce olmak üzere ilk ve orta öğretimin güçlendirilmesi, mesleki eğitimlere devlet desteği sağlanması, internet yatırımlarının ve işgücü mobilitesinin artırılması hep genç işgücünün niteliğinin ve iş hayatına uyum düzeyinin yükseltilmesini amaçlıyor.

Yeni İstihdam Paketi

Bizde ise bu konuda net bir vizyonun olduğunu, hele ayrıntılı bir eylem planı bulunduğunu pek duymamıştık. **Ancak yine geçen ay Parlamento'da**

kabul edilen istihdam paketi, biraz geç kalmış olsa da bu açıdan umut verici unsurlar içeriyor. 18-29 yaş arasındaki gençlerin istihdamında SSK işveren priminin 5 yıl boyunca yüzde 100'ü ile yüzde 20'si kadar bir bölümünün işsizlik sigortası fonundan karşılanması öngörülüyor. Kadınlar ile birlikte gençlerin istihdamı açısından da önemli bir destek anlamına gelen bu hüküm, önceliklerin isabetli olarak belirlenmesine iyi bir örnek. Ayrıca malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primlerinden işverenin ödeyeceği 5 puanın Hazineden karşılanması, özürsüz ve eski hükümlü istihdamındaki yüzde 6 oranın yüzde 3'e düşürülmesi ve özürsüzlerin sigorta işveren hisselerinin Hazineye yüklenilmesi, işverenlerin yeni istihdama özendirilmesi için verilen doğru kararlar.

Ancak paketin tartışmaya değer bir bölümü de var. 2001-2007 arasındaki işsizlik sigortası primi devlet payı ile birikmiş nema toplamının 2008'de nemalandırılması ile elde edilecek gelir, başta GAP olmak üzere bölgesel kalkınma ve sosyal gelişme alanındaki yatırımlara tahsis edilecek.

Resmi işsizlik oranının yüzde 11,5'i geçtiği, genç işsizliğin ise yüzde 30'lara yaklaştığı bir durumda işsizlik sigortası fonunun kaynaklarının kullanımı, hassasiyet gösterilmesi gereken bir konu. Kuşkusuz kaynağın yönlendirileceği yatırım alanları çok önemli; ama en az onlar kadar hatta daha önemli bir konu da işsizlerin, öncelikle de genç işsizlerin istihdam ihtiyacı olan alanların gerektirdiği nitelikler için eğitilmesi. Şimdiye kadar ihmal edilen bu alanda ve ayrıca reel sektördeki mesleki eğitim faaliyetlerinde büyük kaynak desteğine ihtiyaç olacak.

Bilgi toplumunu ıskalamayalım

Türkiye, Üçüncü Dalga kitabında Toffler'ın gücün kaynağı konusundaki düşünceleri yönünden sermaye aşamasını, güçlü bir sermaye birikimi yaratamadığı için ıskalamıştır. İçinde yaşadığımız zamanda ise yeni bir fırsat ile karşı karşıyadır: Artık gücün kaynağı bilgidir ve bilgi toplumu aşaması henüz ıskalanmayacak kadar yenidir. Yaratıcı ve yenilikçi bir kuşağın, araştırmacı ve uzman kadroların yetiştirilmesi öncelikler listesinin en başına konmalı, buna yönelik strateji ve politikalar tasarlanmalıdır.

Unutmayalım ki her yıl 1,5 milyon çocuğun eğitime başladığı bir ülkede bunun gerçek bir güç kaynağı olabilmesi, ancak bürokratik kalıplara sıkışmamış ve kendini tekrarlamayan, özgürlüklerin asıl, sınırlamaların istisna olduğu bir değerler sistemi çerçevesine oturan eğitim ile mümkündür.